

Redeneren over maatschappelijke vraagstukken

Workshop Docentendag

Gerard Ruijs, Chiel Huijskes en Thomas Klijnstra

Aanleiding: NRO-kort

- Authentieke toetstaken
- Acht docenten
- Opbrengsten
- Aandachtspunten

Toetsen van denkvaardigheden
en conceptuele kennis

bij Maatschappijwetenschappen

Landelijk Expertisecentrum
Mens- en Maatschappijvakken

Deelstudies

Deelstudie 1:

Analyseren van het redeneren van leerlingen om veelvoorkomende tekortkomingen en redeneerniveaus te identificeren.

Ontwikkelen rubrics voor docenten en leerlingen om beter beeld te krijgen van beoogde redeneerniveaus.

Deelstudie 2:

Uitvoeren ontwerponderzoek op twee scholen (A. Roland Holst College en Broklede) om materialen en opdrachten te ontwikkelen.

Deelstudie 3:

Ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van professionaliseringsprogramma voor docenten.

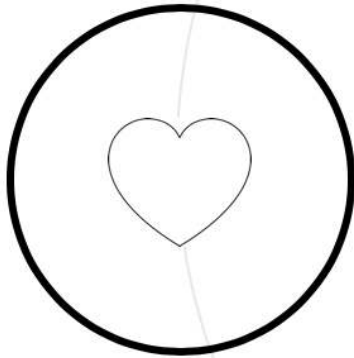

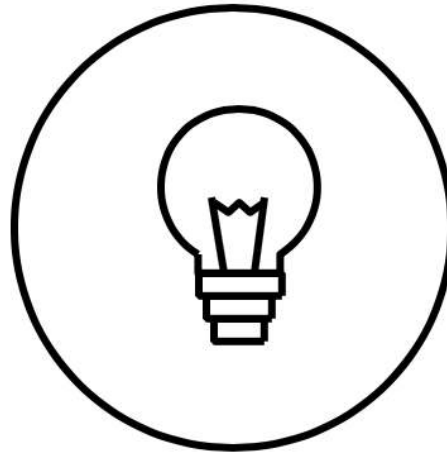
Vroeger was **vertrouwen** in elkaar heel normaal, maar nu zoeken we zekerheid door middel van kassabonnetjes, en talloze papieren die bewijzen dat jij jezelf bent, dat je iets daadwerkelijk hebt betaald en dat je je afspraken nakomt, want we willen niet meer zomaar geloven dat iemand zich netjes houdt aan de regels. Dit is een problematisch gevolg van de groeiende **individualisering**, terwijl het juist zo belangrijk is dat we kunnen rekenen op elkaar zodat we samen het grotere doel bereiken. Aangezien we door de **globalisering** afhankelijker zijn geworden van elkaar wereldwijd, is het des te belangrijker dat we elkaar **vertrouwen**. We kunnen een duurzame wereld aan onze kinderen doorgeven, maar daar moeten we nu mee beginnen.

Leerlingen redeneren op een *te abstract niveau over en met de concepten*. Leerlingen gebruiken beperkte definitie en gebruiken weinig/geen indicatoren → doen aan '*conceptdropping*'.

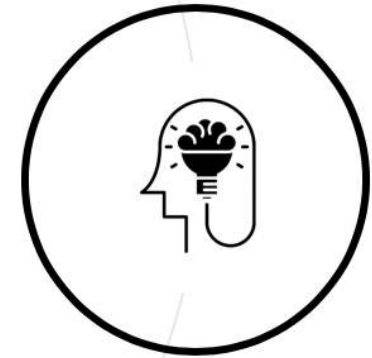
CCC-benadering

Context

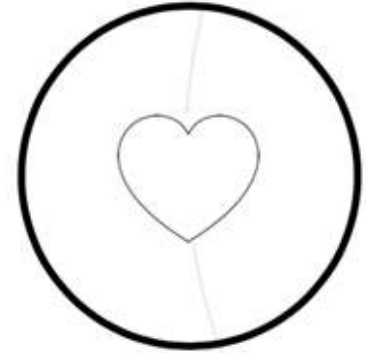
Concept

Context

Kennis van contexten is zeker zo belangrijk als van concepten

De context/ voorbeelden raken leerlingen
- voorkennis - politieke intuïtie

Zie Jinek

https://www.npostart.nl/aflevering-1-zorgen-voor-zorg/19-10-2017/KN_1693702

Of zaak Vaatstra

https://www.human.nl/speel~VPWON_1192769~de-zaak-marianne-vaatstra-argos-tv-medialogica~.html

Kollum en omstreken. Het dorp is sterk verdeeld over de verplaatsing van het asielzoekerscentrum naar de rand van het dorp. Vorige week donderdag liep een informatieavond volkomen uit de hand, toen burgemeester Visser met eieren werd bekogeld.

Hans Janmaat heeft alle begrip voor de boze bevolking van Kollum. De voorzitter van de CD schreef hen op 12 oktober dat Marianne Vaatstra het slachtoffer is geworden van het verfoeide asielbeleid. „De CD raadt de Kollumers aan zich politiek te organiseren. Bij de CD

Concepten kunnen niet begrepen zonder vaardigheden/denkstappen

- Onderscheiden/ Operationaliseren
- Vergelijken van contexten
- Induceren/deduceren
- Afleiden van verbanden (causaal/correlatie)
- Concluderen/generaliseren
- Afwegen

Gedachte-
experimenten

Als .....
dan..

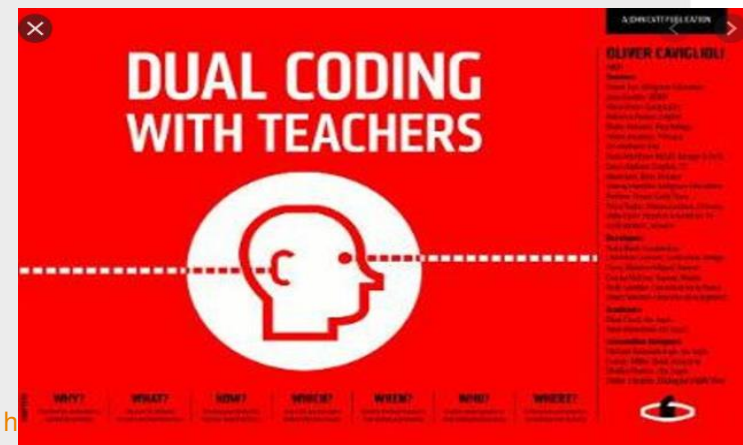
En zo weer toegepast in nieuwe situaties

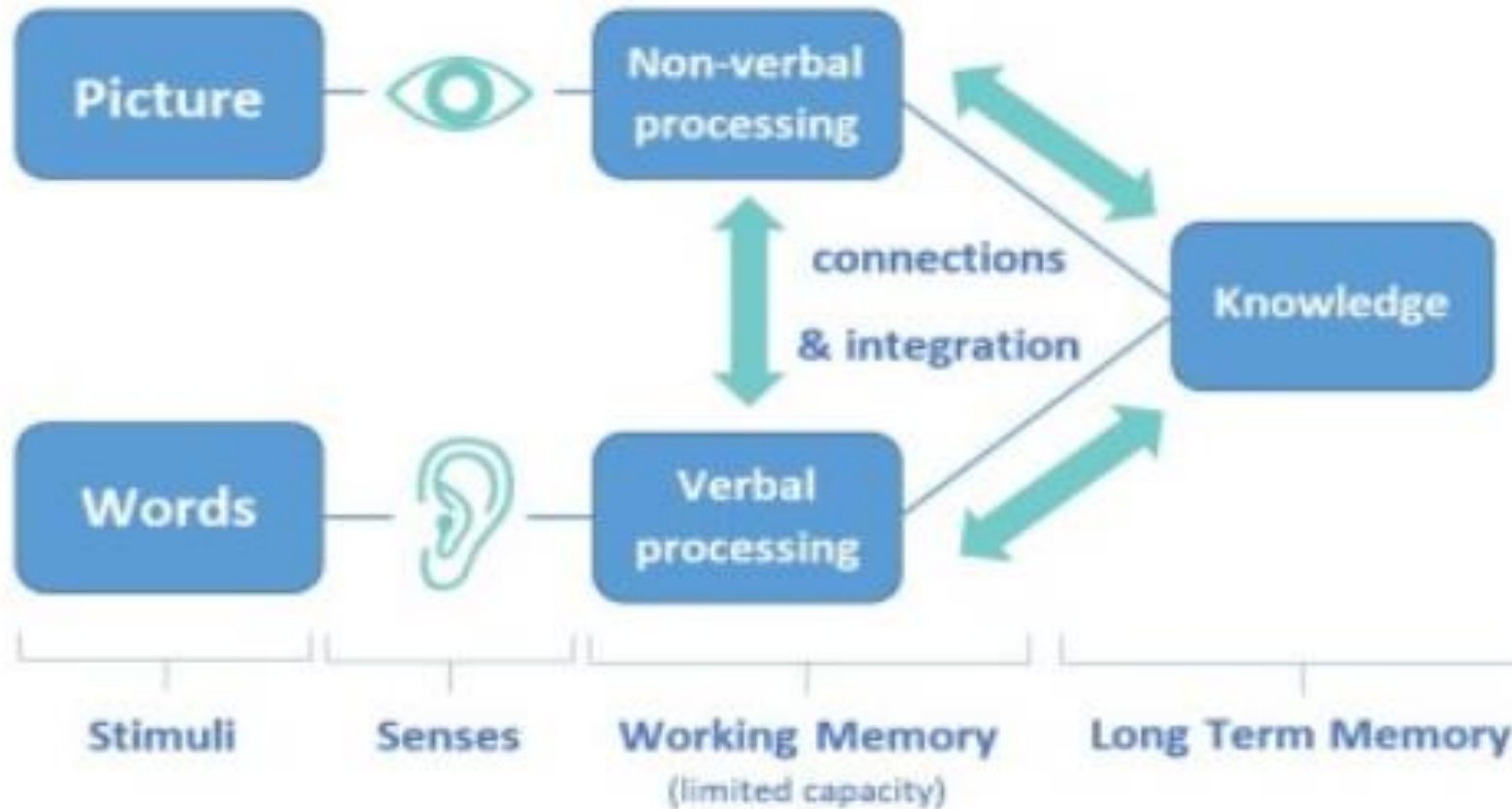
Principes taalgericht vakonderwijs

Geven taalsteun door

- Bieden context: zoeken naar aansluiting leefwereld lln
- Interactie: (zelf/samen betekenis construeren om greep te krijgen op de leerstof)
- Taalsteun door b.v. denkschema's
  - combi verbaal en
  - visueel geheugen

Allan Paivio's Dual-Coding Theory

Uitproberen Onderwijsmateriaal

Vier onderwerpen:

1. Werken met causaliteit/correlatie (Chiel)
2. Werken met statistische gegevens (Slave)
3. Werken met concepten (Gerard)
4. Werken met actualiteit (Thomas)

Afronding

- Vooruitkijken: professionalisering docenten
- Gebruik materialen
- Vragen?